FRÅN LOTTA PÅ LIA

Ärade herr redaktör:—

Jag får nu tacka för S. C. T., som kommer oss till handa varje lördagsafton. Trevligt att se, att tidningen har förbättrats en god del den sista tiden.

Så har jag en nyhet att omtala — något som ej har hänt mig förr här i denna jämmerdal. Jag blev så rysligt rädd och tänkte i mitt stilla sinne: "oss bevare milde Herre Gud," ty så hörde jag prästen därhemma yttra sig mången gång. En dag kom nämligen vår granne och omtalade, att en tidningsmurvel var i annalkande, och, du store, hur förskräckta vi blevo! Jag hoppades in i det sista, att olyckan skulle gå oss förbi. Men trösta mej, om inte Ante kom in en vacker dag och sade: "Nu mor, ha vi han här." Eftersom jag befann mig i ett av de andra rummen, kunde jag genast icke se odjuret. Men så steg jag tyst och försiktigt in i köket under det att jag i mitt stilla sinne tänkte på 22-ån. Men du milde skapare, då jag kom in, vad fick jag se? Jo, en ung hygglig främmande man, som helt artigt hälsade (på svenska, kantänka) och presenterade sig som reseombud för Svenska Canada Tidningen, mr Yngve Wilhelmson. Kan Ni då undra på att jag stod där som ett träbeläte och bara stod och gapade. Och vi, som troddé, att en murvel liknade ett piggsvin eller någon ofantligt stor rätta eller något sådant, som vi voro tvungna att slå ihjäl för att få behålla livet. Och nu visade det sig i stället vara en så snäll man. Han förstod så väl, att vår breda bonddialekt icke var bara skällsord, och om så låter sig göra, så kom igen, mr Wilhelmson, då skall jag icke bli förskräckt.

Jag önskar Eder all möjlig lycka.

Vänligen

Lotta på Lia.

FUNDERINGAR HÄRS OCH TVÄRS

Mycket har blivit skrivet om det barn, som blev fött efter fredsslutet, nämligen Nationernas förbund, och som Amerikas främste man var den egentlige fadern för. Men så kom det ett aber: amerikanska folket ville ej kännas vid faderskapet. Vad var så att göra?

Jo, de segrande makterna i världskriget åtogo sig faderskapet samt inbjödo alla de mindre nationerna som faddrar, en inbjudan, som också med glädje antogs. Det är ingalunda otroligt, att faddrarna nu funnit ut, att frågor, som blivit bilagda av förbundet, ej följt det spår, som den egentlige fadern fastställde, och därför vilja ha en plats i det höga rådet. Om de ej få vad som begäres, hota de med att gå ut ur ligan.

Det är ett ordspråk, som säger, att om ett får ur en fårahjord hoppar, hoppa alla efter. Om så skulle ske — — —. Här stannar jag med den tanken, att ligan liksom totalförbudet lider av tvinsot. Ej så underligt, att de föddes nästan samtidigt och blivit behäftade av samma åkomma.

* * *

Avrustningskonferensen i Genève är nu ett minne blott och ett tomt och intetsägande sådant, att döma av de tal, som höllos. Enligt vad lord Cecil framhöll, är Ryssland syndabocken, som bär skulden till att konferensen icke blev av den betydelse man sammankallat nationerna för.

Det är nog icke riktigt, att endast Ryssland är emot avrustning. Det är också andra nationer, som t. ex. Frankrike.

Avrustningskonferensen, som hölls i Washington för ett par år sedan, ledde till ingenting annat, än en kapprustning mellan Albion och U. S. A., fast inte till lands, utan till sjös. Och nu säger Frankrike, att sedan dessa tvenne makter helt och hållet distanserat Frankrike på sjön, så komma de med vackra ord om att nu när den franska republiken fått säkerhet mot Tyskland, Frankrike kan avrusta till lands. Ähnej, menar Frankrike, vi tro vi dröja med det. Ungefär samma ljud höres från Förenta Staterna. Där säger man: Jaha, vi skola gärna gå med på avrustning, men då må avrustningen inte ske så småningom, bara här och där, utan genast, samtidigt, överallt.

Detta är ju otänkbart under nuvarande förhållanden, vilket Onkel Sam också väl vet. Så blir det pannkaka av detehela, och sannerligen det saknar ej heller släktskap.

Pelle.

ÄRO WINNIPEGSVENSKARNA EFTERBLIVNA?

Ärade herr redaktör för S. C. T.!

Tillåt en till Winnipeg nyanländ svensk fäster sig vid, är den obetydliga ställning, svenskarne synas intaga i denna stad, särskilt i fråga om politik och affärer. Visserligen tror jag det finns tre svenska kyrkor och en lokal för frälsningsarmén samt pingstvännerna nere i det svenska högkvarteret, ett par mer eller mindre ordentliga specerihutiker, ett par kafeer och några s. k. "boardinghus," ett par skräddare och ett litet krypin till skomakareverkstad, men detta är också allt.

Här finns inte en ordentlig svensk klädeshandel, skobutik eller ett ordentligt pensionat, där man icke behöver ligga i fruktan för att bliva uppäten av väggohyra eller bliva uppskörtad på pengar, och svenskarne tyckas vara rent av bortkomna, då det gäller att visa vad de duga till. Det vill säga i stort sett. Det är visst inte min mening att på något sätt förringa de svenska affärer vi ha, men även i en småstad i Förenta Staterna, där det finnes svenska tidningar, ser man i dessas spalter stora annonser från svenska butiker i alla branscher.

Enligt vad jag erfarit, skall det i Canada finnas cirka 200,000 skandinaver, och då måste man medgiva, att det ser besynnerligt ut, att vi inte en gång ha en skandinavisk bank i Canada. Om vi sätte skuldran till verket, borde vi kunna intressera några dugliga och driftiga skandinaver i Staterna att komma hit upp och slå ett slag för vårt folk och på samma gång grundlägga en vitt omfattande och vinstgivande affär.

Politiken äro vi ohjälpligt bakefter i och komma väl att bliva så i långa tider, till dess våra barn växa upp och bland dessa kommer att uppstå någon, som visar särskild fallenhet för denna bana och besitter de för en framstående politiker behövliga kvalifikationerna för att vinna folkets gunst, så att man helt och hållet glömmer hans nationalitet. Ty om vi skola få politiska insteg på grund av numerär, torde vi få vänta länge och väl.

Vi ha en del svenska föreningar i staden, och dessa utöva nog var på sitt håll en god verksamhet. De kunde dock uträtta mycket mera gott, om de försökte samarbeta och gemensamt slå ett slag för svenskheten och det svenska namnet i Winnipeg. Nu förstår jag, att ett försök kommer att göras i denna riktning genom det nybildade Svenska förbundet i Canada, och det är inte en dag för tidigt, att ett sådant steg tages. Hoppas därför, att alla svenska män och kvinnor på allt sätt understödja de personer, som blivit ställda i spetsen för detta viktiga företag.

Vad är det, som givit isländarne ett sådant anseende bland befolkningen i vår stad och i västra Canada? Sammanhållning! De ha enats och byggt upp stora hus — både föreningshus och stora, fina "block," som dels gjort dem förmögna och dels ingivit folket en betydlig aktning för isländarna som ett framåtskridande och mäktigt folk.

Tror ni inte, att det är på hög tid för oss svenskar att slå ett slag för oss själva? Borde vi inte lägga åt sidan den avundsjuka och alla egna intressen, som så tyckas regera svenskarna i Winnipeg, samt komma tillsammans, spotta i näven och av hjärtans lust samt utan att förtröttas söka åstadkomma någonting verkligt representativt för det stora antalet svenskar i Winnipeg. Svenska förbundet i Canada borde, om det nu finns den minsta tillstymmelse till energi och sammanhållning bland landsmännen här i Winnipeg, kunna räkna på att få minst ett tusen medlemmar här i staden. Och dessa ett tusen personer kunna nog på egen bekostnad åstadkomma bl. a. det, att vi åtminstone få ett ordentligt svenskt föreningshus här. Det skulle höja vårt anseende i andra folks ögon, och det skulle ovillkorligen bliva till stor nytta och gagn för oss själva. Så långt jag blivit underrättad, betala de svenska föreningarna dryga hyror till judar och andra, som mot hög betalning ställa sina mer eller mindre otidsenliga lokaler till svenskarnas förfogande.

Gå till råds med dig själv, käre läsare! Besvara denna fråga sanningsenligt: "Har jag gjort min del, så att ingen skuld till vår efterblivna ställning vilar på mig?" Och vad in svaret blir, få vi inte underlåta att mangrannt ansluta oss till Svenska förbundet i Canada, ty jag tror, och förvisso många med mig, att här ligger grunden till något stort och nödvändigt för oss svenskar i Winnipeg och Canada för övrigt.

Det kan ju tyckas vara något påfluget av en nykommare att yttra sig på detta sätt, och jag är öppen för tillrättavisning, om jag händelsevis skulle ha förfelat mig i något, men samtidigt vill jag också säga, att jag yttrat mitt hjärtas renaste tankar och hoppas därför att bli bemött därefter. Högaktningsfullt

Svensk-amerikan.

TILL PELLE.

Några tankar i nykterhetsfrågan.

I signaturen Pelles senaste inlägg i vår tidningspolemik heter det bland annat, att jag skulle ha tillvitat honom osanningar genom att lägga honom ord och meningar till last, som han aldrig yttrat. Men det är ju ett fel, som han själv begår, när han i mina ord och uttryck lägger meningar, som icke finnas där, som t. ex. när jag säger, att "Dea som dömts i gudars råd till en plats i grovarbetarklassen, har icke alltför många tillfällen till bekantskap med de andens stormän, som möta oss i böckernas värld," så säger Pelle med anledning därav, att "Ni beklagar, att Gud behagat sätta Eder bland grovarbetarens mödosamma förvärv av tillvaron." Men, bästa Pelle, det är väl skillnad på att beklaga en sak och konstatera ett faktum, som berör icke endast en själv, utan hela den klass man tillhör. Och jag beklagar icke, har aldrig beklagat (behöver det sägas tydligare?) att jag tillhör arbetarklassen, den klass, som på sina axlar bär upp hela samhällsbyggnaden.

Jag skulle kunna göra Pelle uppmärksam på ännu en väntolkning i hans senaste inlägg i denna polemik men det redan anförda torde vara nog, varför jag lämnar det personliga och övergår till den sak, varom fråga är.

Den fråga, varom vår lilla tidningspolemik huvudsakligen rör sig, är nykterhets- eller förbudsfrågan. Och medan Pelle synes anse, att ett rusdrycksförbud under alla omständigheter är av ondo, och att en av dess följder är ökad brottslighet och alkoholismen, så har förbudet mitt gillande under den förutsättningen, märk, endast under den förutsättningen, att det upphäres och stödjes av den allmänna folkviljan, ty ingen lagstiftningsåtgärd, av vad slag den vara må, skulle företagas i strid mot folkviljan, d. v. s den av folkets flertal på ett eller annat sätt uttalade mening, o. ett rusdrycksförbud utgör icke något undantag i det fallet, och det torde nog också i verkligheten förhålla sig så, att förbudet har folkopinionens stöd i de länder och provinser, där det förekommer, men om detta stöd bortfaller, då faller också förbudet. Vi ha exempel därpå i en del av Canadas provinser, som efter några år nedröstat förbudet och ersatt det med våta förordningar. Det har därvid blivit påstått, att förbudet prövats men icke motsvarat förväntningarna. Och att en sådan sak som ett rusdrycksförbud icke kan prövas på ett eller några få år, utan att därtill fordras en tidrymd av åtminstone 25 år, innan det kan sägas om det är utförbart eller icke, det reflekteras icke över.

Om ett rusdrycksförbud icke med ens uppfyller alla därpå ställda förväntningar, så torde den icke minst bidragande orsaken därtill kunna sökas hos tidningspressen, varom Karl Larson i By i "Atta kvällar" säger, att "den kallas tredje statsmakten, men den är i själva verket den första. Den levererar åskådningarna fort, väl och billigt, och den leder massornas tänkesätt som vattubäckar." Under världskriget bevisades, kanske såsom aldrig förr, tidningspressens stora makt, och vi ha auktoritativt uttalande på att om det icke hade varit för tidningspressen, så hade kriget icke kunnat föras till ett segerrikt slut" (uttalandet härleder sig från auktoritativt håll. Om det nu förhåller sig så, att tidningspressen kunde underblåsa och hålla världsbranden brinnande under fyra förskräckliga vanvettsår, så förstår man, att den också kan efter behag hjälpa eller stjälpa en sådan sak som ett rusdrycksförbud eller vilken nykterhetslagstiftning som helst.

Om folket vid valurnan röstar mot förbud eller annan nykterhetslagstiftning, till fromma för sprithanteringen, så är naturligtvis ingenting att säga därom. Det är deras odisputabla rättighet under ett demokratiskt samhällsskick, och denna rättighet ifrågasättes icke. Men när det göres gällande, att det är till "folknykterhetens" befrämjande, om hindren för spritfloden undanröjdes, då kan saken verkligen börja diskuteras, ty det har ännu aldrig kunnat bevisas, att en man blir nykter av brännvin, utan tvärtom, ju mera brännvin han får, desto fullare blir han, och vad som i detta fall gäller för individen, det gäller för hela folk. Därför, när en man röstar för brännvinshandel i samhället, så är det för fylla rätt och slätt han röstar och ingalunda för nykterhet, även om icke alla röstande inse detta, kanske därför, att de blivit förvillade av spritbolagens silvertungade agitatorer och deras handgängne män i tidningspressens fria-ordsavdelningar.

Något som de våta aldrig försumma att påpeka, är den tilltagande brottsligheten under förbudstiden o. en del våta skribenter gå t. o. m. så långt, att de söka inbilla sig själv och andra, att sådana brott som mord och "hold up" m. m., som nu förekomma, icke förekommo på den tid då krogarne ännu voro i svang," och skulle detta alltså vara ett speciellt förbudsont, som botas lätt och lustigt med en krog!

Att brottsligheten på senare tid ökats i oroväckande grad, förnekas icke, men att som en lustigkurre tillredaktör för en tid sedan skylla detta på "förbud och korta kjolar" är icke endast barnsligt, det tangerar dumhetens gräns, ty vem som vill kan se, och en redaktör framför andra borde väl kunna se, att den stigande vågen av brottslighet går icke endast över torra land, utan i ungefär lika grad över våta. Den moraliska försämring, som de våta äro så angelägna om att lägga uteslutande vid prohibitionens dörr kan spåras över hela världen, åtminstone där de vita bo. Och nu är ju förhållandet så, att det är endast ett fåtal länder, där totalt rusdrycksförbud råder, varför det icke borde vara så synnerligen svårt att förstå, att orsaken till de sorgliga tidsföreteelserna icke äro att söka hos Volstead, utan måste de sökas på annat håll, och för att finna dem torde det bliva nödvändigt att gå några år tillbaka i tiden till olycksåret 1914, då det **största av alla brott blev begånget**, när det stolta Europa, civilisationens drottning," gick ut, icke mot barbarer och hotande hedningar, utan mot — sig själv, till att mörda, bränna, plundra och trampa allt vad heligt var under fötterna, och i den atmosfär, som fylides av stanken från tusen ruttnande blodpölar, kretsade den giftiga "kristidsfluga," som kom många människor att glömma både lag och goda sedvänjor och allt det som rätt var.

Det är ganska vanligt att anföra ett eller annat uttalande ur bibeln **som stöd för spritkulturen. Man glöm-**mer därvid för det första, att dessa uttalanden komma från ett vinland, där det vin, som förekom, verkligen var druvans saft och icke som i vårt land och vår tid den dåliga sprit, som med tillsats av socker och färg och vatten många gånger går under namnet vin.

De bibliska uttalandena härleda sig ju dessutom från en tid, då dryckenskapen helt säkert icke hade en sådan utbredning, som den fått i senare tid, när den snillrika människan lärde sig konsten att kasta brödsäd i brännvinspannorna och förvandla närande föda till ett galenskapsbringande gift, varigenom alkoholfaran i förening med industrialismens utbredning och arbetarmassornas proletarisering blir dubbelt hotande. Det förekommer ju ändå i bibeln uttalanden mot vinet och varningar därför. Och man kan som tämligen säkert antaga, att om de bibliska apostlarne och prófeterna kunnat se in i vår tid, den utbredning, som rusdryckstrafiken har fått och de för individ och samhälle ödeläggande verkningarna därav, så skulle det ha blivit ord och inga visor om den trafiken, ty apostlarne voro icke kända för att skräda orden, när det gällde sådant, som de ansågo för orätt och dumt här i världen.

Även Pelle citerar i sitt senaste inlägg några ord ur Pauli första brev till korintierna av följande lydelse: "Allt är mig lovligt, men icke allt är mig nyttigt," varav han drar den slutsatsen, att aposteln "ansåg sig kunna dricka ett glas vin eller två utan vare sig gudomliga eller borgerliga förhinder." Om aposteln med detta avser vin eller rusdryck, så heter det ju klart och tydligt, att det är "icke nyttigt" och skulle följaktligen kunna tolkas som en uppmaning att avstå därifrån, eftersom det icke är nyttigt, ty det är väl ändå icke antagligt, att aposteln skulle vilja vare sig själv använda eller tillråda

(Forts. å sid. 3.)

TIDERNA FÖRANDRA SIG

Man har sagt, att människan är lik fåret, ty vi tycka alla om att gå i flock. Och det är kanhända inte så illa träffat, ty om man för några år sedan, medan partibanden ännu voro starka, tog en rond genom Canada, kunde man träffa på tusentals svenskar, som inte kunde förklara orsaken till att de voro liberaler på annat sätt, än att "de flesta svenskarna äro liberaler." Och om man frågade en irländare, varför han var konservativ, kunde man slå sig i backen på att han skulle svara: "Har du någonsin sett en irländare, som inte är konservativ?"

Men likväl tror jag inte att det är rättvist att likna en människa vid ett får, så samma huru stora och vackra och feta fåren äro, ha de icke bättre förstånd än att följa den store baggen, till och med om han hoppar framför ett framrusande lokomotiv. Om vi skola liknas vid kreatur, föredrar jag, att vi jämföras med hästen, ty denne har åtminstone förstånd. Om en häst möter en automobil eller en traktor maskin eller något annat underverk, som han aldrig sett förut, så kan det nog hända, att han blir orolig — han kan till och med ställa sig på bakfötterna och bjuda till att skaka tass med det andra odjuret samt komma en massa oreda åstad. Men om man talar väl med honom, leder honom fram till det anskrämliga föremålet och låter honom lukta därpå, så att han får klart för sig att det inte är farligt, blir han lugn och snäll och tålig och blir aldrig mera rädd för en sådan maskin.

Så är det även inom politiken. Da t. ex. William Jennings Bryan för ett par dussin år sedan började predika sina politiska läror, vilka gingo ut på att menige man skulle bevaka sin rätt och inte låta storkaxarna pungslå oss efter behag, föllo många ärliga män på sina knän och utropade: "Från det demokratiska partiet och Bryans irrläror bevara oss, milde Herre Gud." Men med tiden har litet var lärt sig inse att Bryan hade rätt, att en verklig fara hotade det amerikanska folket, och att det var på hög tid att vända ryggen åt den gyllene kalven och i stället bevaka allmänhetens intressen.

Om man nu reser genom Förenta Staterna, skall man finna många av Bryans forne belackare, vilka ej blott äro mera radikala än Bryan då var, utan till och med radikalare än han var vid sitt tillfälle, om det nu kan sägas, att han då hyste radikala åsikter.

Även bland vårt svenska folk här i Canada har man kommit ifrån den idén, att man ovillkorligen måste vara liberal för att vara en riktig god svensk. En förskjutning har ägt rum, och denna politiska förskjutning har ständigt gått i radikal riktning, vilket framgår av de åsikter man numera i allmänhet hyser med avseende på den socialistiska rörelsen. Jag minns, hur vi i vår gröna ungdom fasade, då vi hörde en man vara socialist, ty enligt våra begrepp vid den tiden måste han vara gudsförnekare, folkuppviglare och samhällsomstörtare.

Därtill voro nog socialisterna själva skulden, ty de kunde ej själva skilja religion och politik åt utan blandade ständigt fritänkeri och ateism in i sina politiska föredrag och skrifter. Lägg därtill, att rörelsens förkämpar på den tiden till stor del bestodo av olärda arbetare, vilka stodo på en låg bildningsnivå och oftast begagnade ett ohyfsat språk, så må man ej undra på om folk i allmänhet tog dem på orden.

Men även i detta fall ha tiderna förändrats. Socialisterna ha lärt sig inse, att deras rörelse är i politisk och ekonomisk riktning och inte har det ringaste att göra med religion, och därför låta de nu sina medlemmar hysa vilka religiösa åsikter de behaga och tillhöra de kristliga församlingar deras samvete bjuder. Det finnes gudsförnekare inom socialistpartiet, liksom det finnes inom alla andra politiska partier; och det finnes kristna personer bland socialisterna, precis som bland liberalerna och de konservative.

Socialisterna komma kanske aldrig till makten. Det är ganska säkert, att de åtminstone ej komma till makten i Canada i vår tid; men deras principer vinna allt mer och mer insteg i folkets åskådning. Den rörelse, som utmynnade i bildandet av veteringarna i Canada, är socialistisk till sin natur, och det program, som bl. a. farmareregeringen i Alberta framlade för folket vid det senaste valet i solprovinsen, innehöll en mängd programpunkter, vilka förfäktats av socialisterna. Man kan också säga detsamma om en hel del av den lagstiftning, som gynnades av liberalerna o. progressiverna under den sista parlamentssessionen i Ottawa.

Allt detta bevisar ju, att folket även här i Canada är ett vaket och tänkande sådant, och att även detta land följer med sin tid i fråga om reformer.

* * *

Det är i sanning en sak, som gläder gammerns hjärta, och det är, att vår tidning blir bättre för varje vecka. Jag är prenumerant på ett par större svensk-amerikanska tidningar, men sanningen att säga överträffar Svenska Canada Tidningen dem bägge i fråga om lärorikt och intressant innehåll. Jag fröjdar mig också mycket över att tidningens läsare såväl i städerna som ute på bygderna börja visa allt större och större intresse för allas vår tidning samt visa detta sitt intresse genom att insända bidrag till tidningen eller inlägg i diskussionsfrågor. Och för att få ännu mera liv i luckan skall jag vara fräck nog att uppmana alla tidningens läsare att flitigt begagna sig av Ordet Fritt-avdelningen. Denna avdelning är ju vår egen, och vi äro själva ansvariga för dess redigering. Så nu, gubbar och gummor, låt oss visa redaktören, att vi också kunna o. äro villiga att redigera denna vår avdelning. Låt oss riktigt översvämma vår käcke redaktör med brev, och jag är förvissad om, att han skall glädjas mycket därät.

Jag har tänkt på en sak, och det är denna, att vi borde sätta upp något ämne att diskutera. Och hör på, gubbar, hur skulle det vara, om vi för en tid framöver diskuterade frågan: **"Vilket är det bästa sättet att åstadkomma verklig fred nationerna emellan?"** Vi ha ju sådana präktiga skribenter som E. A. Nylund, Ludde, Pelle, Sophia, Alfred Sjögren, Bring, Agapetus, Härjedals Lasse, Adolph Johnson, Oscar Freed, E. A. Hoflin, Ole Nyberg, Oscar Forsell, H. S. Hollander, Frank Pearson, Carl Axelson, Chas. Peterson, M. N. Silver, Torpar-Kalle m. fl., vilka alla säkerligen tänkt en hel del angående denna fråga. Ja, låt oss ta itu med saken och se, om vi kunna komma till något resultat. I alla fall torde det inte skada att lufta ett tag på denna fråga. Och därför hoppas jag att inom kort få se flera inlägg härom.

Ett hjärtligt tack till redaktören för den utmärkta tidning han nu varje vecka sänder ut till oss. Det var en tid, som jag nästan längtade till dess att min prenumerationstid skulle löpa ut, så att jag fick säga upp tidningen, men nu är det så, att jag i stället längtar till postdagen, då jag får gå och hämta den. Fortsätt bara som ni har börjat, herr redaktör, och ni skall säkerligen inom kort äga alla svensk-canadensares understöd. Och vi, som nu veta, att tidningen är den bästa man kan tänka sig, böra icke vara sena att låta sådana av våra grannar, som icke äro prenumeranter, veta detta. Låt oss säga ett gott ord om tidningen, ty det är den sannerligen värd.

Till sist en kär hälsning till alla läsare, och glöm nu inte, gubbar, att skriva så mycket ni kan, innan den brådskande tiden med skörden kommer. Låt oss förse redaktören med manuskript för Ordet Fritt-avdelningen för några månader framöver. Av allt att döma komma vi här i Saskatchewan att få det knogigt med att inhösta en vacker skörd.

Hårdvallsgubbe.

Tack för de vänliga orden. Vi instämma i vad Hårdvallsgubben säger om att skriva för Ordet Fritt-avdelningen.—Red.

Ett svårt prov. "För åtskilliga år sedan satte jag Dr. Peters Kuriko på ett svårt prov" skriver herr C. F. Gloege från Mayer, Minn. "Jag led av en mycket allvarsam magåkomma. Kurika botade mig fullständigt därför. Allt sedan dess har jag mått bra och åtnjutit god hälsa. Jag är nu 75 år gammal." Detta örtpreparat har vunnit rykte över hela världen som en magmedicin av oförliknelig förtjänster. Den säljes direkt, ej genom apoteken. Tillskriv Dr. Peter Fahrney & Sons Co., 2501 Washington Blvd., Chicago, Ill.

Levereras tullfritt i Canada.

Under välläsningstimmen. "Satt Svegder Drott uti sin sal om julen."

Lärarinnan (förklarande): "Mad satte ofta fordomsdags titeln efter namnet. Kan någon bland er, flickor, påminna sig ett liknande fall? — Ingen? — Ha'n I ej hört talas om Birger Jarl eller.....?"

En liten flicka räcker ivrigt upp handen.

Lärarinnan: "Nå, Anna!"

Anna: "Hjärter kung!"

VI KUNNA ICKE LOVA

— — — — att en kanna innehållande vad grädde som helst skall bringa er god ersättning.

MEN

denna organisations underbara tillväxt beror till stor del på det förtroende som visats oss av producenten. Vi skola givetvis söka göra vårt bästa för att behålla detta förtroende.

VI LOVA

— — — — att varenda grräddkanna som Ni skeppar till Caulder's skall erhålla samma personliga tillsyn som om Ni vore vår enda leverantör och att högsta möjliga betalning under existerande marknadsförhållanden skall tillfalla eder.

Om Ni önskar icke blott god behandling utan även rättvis sådan sänd då eder grädde till närmaste filial av

Caulder's CREAMERIES, LTD.

FILIALER I: Assiniboia, Broadview, Bruno, Bulyea, Carlyle, Empress, Cardiff, Gravelbourg, Humboldt, Maple Creek, Moose Jaw, Outlook, Regina, Saskatoon, Shaunavon, Swift Current, Watson, Wetaskiwin, Wilkie, Wolseley.

(Förut känt under namnet Saskatchewan Creamery and Ice Cream Company, Limited.)

Till tings.

För S. C. T. av J. A. H—d.

(Forts. fr. föreg. nr.)

Framkomna till mötesplatsen vid Round Lake blevo vi genast omhändertagna av platskomiténs ordförande mr Gust Pearson, vilken bl. a. påyrkade vårt bistånd i samband med uppsättande av dagens program. Det visade sig då, att den tid, vi hade att förfoga över, var så starkt begränsad, att såväl programmets utförande som förhandlingarna måste drivas med största skyndsamhet. I samband härmed må nämnas, att man för nästa midsommarting bör åsidosätta två dagar. Festligheterna kunde ju taga sin början dagen före midsommardagen och sedan fortsätta påföljande dag. Därmed skulle man vinna tillräckligt med tid för utförandet av ett större och bättre program samt för förhandlingarna vid Svenska Förbundets i Canada årsmöte. Även så bör påpekas, att festprogrammet borde uppsättas i god tid för att i helhet kunna införa det i våra svenska tidningar och därmed låta allmänheten veta, vad som kommer att försiggå.

En flyktig beräkning visade, att mellan 900 och 1,000 personer hade infunnit sig til midsomartinget. Detta besökareantal var större, än man hade orsak vänta alldenstund det regnat på förmiddagen och vädret för övrigt var ganska kyligt. Jag är dock förvissad om, att besökareantalet vid nästa års sammanträde kan åtminstone fördubblas, om passande åtgärder vidtagas för att göra den stora högtiden känd för allmänheten. Midsommartinget borde kunna arta sig till en verklig vallfärd av svenskar i Canada som önska komma tillsammans för att med varandra fira den stora midsommarhögtiden samt diskutera och rådslå angående den allsvenska rörelsens angelägenheter.

För att på rätt sätt kunna tillfredsställa ett sådant besökareantals lekamliga behov, torde det bliva nödvändigt att vidtaga åtgärder för snabb servering av mat samt för härbergering. Detta kan ju lätt låta sig göras genom t. ex. att anskaffa ett större tält med bord och bänkar och sedan träffa överenskommelse med ägaren till den vackra festplatsen om servering av måltider. Det torde även bliva nödvändigt att anskaffa ett antal mindre tält som kunna tjäna som härberge för långväga besökande. Det på platsen befintliga hotellet är nämligen, enligt min åsikt, icke stort nog för att kunna härbergera alla som komma att besöka midsommartinget nästa år. Vad som här påpekats visar, att en stark organisation är av nöden för att kunna göra festen så trevlig som möjligt och det är att hoppas, att såväl platskomitén som Förbundets styrelse bär detta i åtanke.

Någon stund innan programmet skulle börja visade det sig, att konsertlokalen icke var rymlig nog för att rymma ens halva antalet besökare. Det beslutades därför i en hast att utföra programemt ute i den fria luften. Detta hade dock sina avigsidor. Ty för det första blåste för tillfället en stark vind, och det var så gott som omöjligt för de uppträdande att göra sig hörda. Sedan är det så gott som omöjligt att få den stillhet, som är önskvärd då ett program skall utföras. Detta och annat leder mig till den tanken, att det också är nödvändigt, att anskaffa ett tält, som kan uppsättas i samband med konsertlokalen och därmed anordna sittplatser för ett större antal personer, än vad som nu var fallet.

Programmet inleddes med ett vackert dragspelssolo utfört av hr Rosén. Den skicklighet varmed han handterade "musiklådan" överbevisade mig, att vi i herr Rosén äga en av svensk-Canadas skickligaste dragspelsvirtouser. Sedan utfördes ett violinsolo av musikläraren prof. Norrhagen från Winnipeg, och till min stora glädje spelade han den av f. d. svensk-canadensaren Göran Olson-Föllinger komponerade "Nejlikan." Man kan icke annat än hänföras av de lockande, tjusande, smekande och harmoniska toner som Göran Olson-Föllinger på ett nästan underbart sätt lyckats sammanföra i nämnda komposition. Man tycks vid åhörandet av densamma förnimma nejlikans doft och tonerna tycks liksom beskriva dens utomordentliga fägring. Omedvetet låter man sig av dessa tjusande melodier föras bort från vardagslivets grådaskighet och man höjer sig till en vackrare, ädlare och mer inspirerande atmosfär.

Den engentlige festtalaren för dagen var pastor Eric Ringenhjelm från Kelliher, Sask., och det må utan om o. men sägas, att han fyllde sitt värv på ett utomordenligt sätt. Med sällsport silvertungad oratorisk förmåga och med den vackraste och mest välljudande svenska erinrade han oss om den nordiska naturens fägring i midsommartid, om Sveriges i färger mångskiftande flora, de ljusa midsommarnätterna, folklekarna och den feststämning, som i allmänhet vilar över fäderneslandet vid sommarsolståndet. Han erinrade om att vårt vackra fäderneslandet med ljuset strålande praktiskt taget dygnet runt träder fram just vid denna årstid på ett sätt, som borde bidraga till att ytterligare stärka de band av tacksamhet och varm fosterlandskänsla, som förena oss med Sverige, med dess forntid och dess nutid. På ett livligt sätt framställde han för vår inre blick den tusenåriga kultur, som vi svenskar i främmande land kunna draga fördel av som arvedel. Vidare erinrade han om, att det sätt, på vilket svenskhetens bevarande kan och bör främjas här i Canada är genom spridandet och upprätthållandet av svensk kultur, svensk bildning och svenskt språk. Enligt talarens mening var den organisation, som man den dagen kommit tillsammans för att instifta, ett det allra bästa medel härtill, och han uttryckte den förhoppningen att svenskhetens bevarande genom densamma måtte ske på det rätta sättet, så att intet av den äkta pärlans glans må gå förlorad vid sin nya infattning.

Så gavs åter ett musiknummer och därefter uppträdde herr Albert Hermansson, som i ett kortare anförande på engelska, särskilt riktade sina ord till den svenska ungdomen. Han erinrade om, att i och med stiftandet av ett svenskt förbund i Canada var det ingalunda meningen att organisera något "litet Sverige" i detta vårt adoptivland. Vidare framhöll han att, när svenskarna komma till Canada böra de lära sig engelska och ungdomen bör uppfostras i landets språk och seder. Men, sade han, när blev svenskens hjärna för trög och så trång, att den ej kunde inrymma mer än ett språk, när blev svenskens sinne så litet att det ej kan tillgodogöra sig fördelarne av tvenne länders sedvänjor och kultur? Det var enligt talarens mening sant, att svensken i högre grad än de flesta nationaliteter här förmågan att ackomodera sig efter nya förhållanden, och detta var i många fall lyckligt, men det behövde ej nödvändigtvis betyda att han omdömeslöst sväljer det nya under det att han lika omdömeslöst skakar av sig det gamla. Herr Hermanson slutade sitt poängterade anförande med en kraftig appell till de närvarande om att giva det nya förbundet ett odelat understöd.

Efter ytterligare ett musiknummer gavs undertecknad tillfälle att i korta drag redogöra för det förberedande arbete, som utförts i samband med stiftandet av Svenska Förbundet i Canada. Härvid hade jag också anledning påpeka, att den nya organisationen ingalunda torde komma att fritagas från motstånd samt att detta motstånd synnerligast skulle giva sig tillkänna genom en kanske vittomfattande liknöjdhet för saken. Jag är dock förvissad om, att svenskarna i Canada icke stå andra nationer efter då det gäller att taga ett riktigt kraftag, och alldenstund sådan folk som t. ex. isländarna, tyskarna, polackerna, våra bröder norskarna, ruthenare och andra, redan äga stora starka nationella sammanslutningar borde det sporra oss svenskar att visa vad vi kunna åstadkomma. För att komma till något resultat angående frågan för dagen tog jag mig också dristigheten att föreslå, att Svenska Förbundet i Canada här och nu skulle organiseras. Glädjande nog understöddes förslaget av en av Stockholms-koloniens mest välkända medlemmar, nämligen herr Stenberg, och vid företagen votering visade det sig att föreslaget enhälligt antagits. Jag vill hoppas och jag tror, att det beslut, som då fattades, kommer att bliva av utomordentligt vikt för svenskstammen i Canada.

En kommitté bestående av representanter från olika svenska kolonier tillsattes för att senare på dagen granska stadgeförslaget samt tillsätta styrelse och göra andra för tillfället nödvändiga beslut. Till denna kommitté utsågos cirka 20 personer. Därefter sjöngs gemensamt nationalsången, och så var den delen av dagens program överstökat. Nu vidtogo idrottstävlingarna, och om dessa ämnar jag nämna något i nästa nummer. (Forts.)

"Jag tycker det är underligt att mor Anderson går i kyrkan, som ändå bara sitter och sover under predikan!"

"Ja si, snälla pastorn, en slipper de retliga flugera hemma då, si!"

Herr Johansson: "Svensson skr gifta sej för tredje gången, men den här gången tror jag inte att jag går på bröllopet."

Fru Johansson: "Vårför inte det då?"

"Nej, det är så förargligt att gå gång på gång utan att bjuda igen."